

STAJYER ÖĞRENCİ SGK VE ÜCRET ÖDEMESİ İŞLEMLERİ İŞLETMELERE DEVLET DESTEĞİ ÖDEMELERİ HAKKINDA Şubat 2024

Yükseköğretim kurumlarında mesleki öğrenim gören, ilgili mevzuatlar gereği yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan, seçmeli ders kapsamında staj yapan ya da isteğe bağlı olarak staj yapan öğrenciler, 16/06/2006 tarihli ve 26200 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun;

- ✓ 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır,
- ✓ 5 inci maddesinin (b) bendi gereği "İş Kazası ve Meslek Hastalığı" sigortası kapsamında sigortalanacaktır.
- ✓ 81 inci maddesinin (d) fıkrası uyarınca prim oranı, primine esas kazancın **%6'sıdır** ve bu prim oranının **% 1'i** İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigorta Primi, **% 5'i** GSS genel sağlık sigortası primidir.
- ✓ 87 inci maddesinin (e) fıkrası ve 28/09/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan "Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine ve Primlerinin Ödeme Sürelerine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" hükümleri uyarınca yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler için öğrenim gördükleri Yükseköğretim Kurumu, prim ödeme yükümlüsü olarak sayılmaktadır.

Yükseköğrenimleri sırasında staj yapan Üniversitemiz öğrencileri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun yukarıda belirtilen bölümleri uyarınca, Üniversitemiz tarafından İş Kazası ve Meslek Hastalığı ile Genel Sağlık Sigortası kapsamında ve sigorta prim giderleri Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bütçesinden karşılanacak şekilde sigortalanmaktadır.

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı, staj yapan öğrencilerin İş Kazası ve Meslek Hastalığı sigorta işlemlerinin yapılmasından ve sigorta prim giderlerinin karşılanmasından sorumludur.

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Stajyer öğrencilerin yapacakları stajın zorunlu staj olup olmaması, staj yapılacak tarihlerin belirlenmesi, stajın geçerli olup olmaması, staj kapsamında seçmeli ders açılıp açılmaması, isteğe bağlı stajın yapılıp yapılmaması ya da staj yapılacak işyerinin tespiti vb. işlemler hakkında karar vermesi söz konusu değildir. Bu işlemlerin takibinin yapılması ve onay işlemleri tamamen öğrencinin bağlı olduğu Fakülte/Yüksekokul/Meslek yüksekokulu bünyesinde yürütülmektedir.

Staj yapacak öğrencilerin sigorta işlemlerinin yapılabilmesi için gerekli olan bilgi ve belgelerin Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına süresi içerisinde bildirilmesi öğrencilerin bağlı oldukları birimin sorumluluğundadır.

Sosyal Güvenlik Kurumunun uygulamaları gereği geçmiş tarihli sigortalı giriş işlemi yapılamamaktadır. Bu nedenle birimler öğrencilerin staja başlama tarihlerinden en az 20 gün öncesine kadar staj başvuru evraklarını KTÜ BYS (Bilgi Yönetim Sistemi) Staj Yönetim Sistemi üzerinden Başkanlığımıza ulaştırmaları gerekmektedir. Her halükârda staj başlama tarihinden sonra ya da aynı gün tarafımıza yapılacak bildirimler için sigortalı girişi yapılması mümkün olmamaktadır.

KTÜ BYS (Bilgi Yönetim Sistemi) Stajyer Öğrenci Modülü üzerinden Staj başvuruları alınan öğrencilerin staj başvuruları Bölüm Staj Komisyonu tarafından onaylanmasına müteakip, aynı modül üzerinden Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Staj Modülü sitesine düşmektedir.

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı staj yapacak öğrencilerin belgelerinin eksik olup olmadığını kontrol etmekte ve eğer eksik belge var ise gerekçe belirtmek suretiyle ve evrakların tamamlanması için başvuruyu reddetmekte onay sürecini yeniden başlatmaktadır. Stajyer öğrenci evrakları tam ve eksiksiz olduğunda başvuru onaylanmakta ve sistem üzerinden girilen bilgiler doğrultusunda oluşturulan Staj Başvuru Formundaki tarihler esas alınmak suretiyle öğrencilerin SGK giriş ve çıkış işlemleri yapılmaktadır. SGK giriş işlemleri yapılan öğrencilerin geriye dönük olarak SGK sisteminde sigorta başlangıç tarihi girişi yapılmadığından dolayı staj başlama tarihinin değiştirilmesi mümkün olmamaktadır.

ÖNEMLİ!

Öğrenciler Staj kapsamında gerekli olan SGK İşe Giriş/İşten Ayrılış Bildirgeleri ve Sağlık Provizyon Belgelerini (SGK Müstahaklık Belgesi) e-Devlet üzerinden aşağıda verilen linkler yardımıyla temin edebilirler.

*4a İşe Giriş Çıkış Bildirgesi (Sosyal Güvenlik Kurumu)

*SPAS Müstahaklık Sorulama (Sağlık Provizyon Aktivasyon Sistemi) (Sosyal Güvenlik Kurumu)

Staj Nedir? Neyi İfade Eder?

En geniş tanımıyla uygulamalı eğitimler (staj); yükseköğretim kurumlarında verilen ve programa özgü olarak belirlenmiş teorik ve uygulamalı dersler dışında, öğrencilerin öğretim programlarıyla kazandırılması öngörülen mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmeleri, sektörü tanımaları, iş hayatına uyumları, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmeleri amacıyla işletmede yaptıkları mesleki çalışmayı ifade etmektedir. Bu tanıma göre staj kural olarak bir eğitim faaliyetidir. Stajlar genel olarak,

- ✓ İşletmede Mesleki Eğitim
- ✓ Staj
- ✓ Uygulamalı Ders olarak üçe ayrılmaktadır.

Stajyerlik, eğitim öğretim süreci boyunca öğrenilen bilgi ve teoriyi, profesyonel bir ortamda pratik uygulamaya çevirebilecek deneysel öğrenme yoludur. İşveren, stajyer yeteneklerini yönlendirme, eğitime ve değerlendirmeden sorumlu olur. Stajyer ise uygulamalı deneyime sahip olmaları ve planladığı kariyer alanında profesyonel bağlantılar kurmaları amaçlanmaktadır.

İşletmede Mesleki Eğitim

Eğitim ve öğretim dönemlerinde yapılması esas olan, yapılan uygulamalı eğitimin karşılığında belirli bir AKTS Kredi karşılığı olan, yükseköğretim kurumunun akademik takviminde belirlenen eğitim ve öğretim dönemlerinde başlayıp ve bu sürenin sonunda bitmesi esas olan, ancak programın özelliğine ve işletme koşullarının uygunluğuna göre yaz döneminde de yapılabilen uygulamalı eğitimi ifade eder. Üniversitemizde uygulanan "Zorunlu Staj" ların dersin AKTS hesabına göre bir kısmı bu kapsama girmektedir.

Staj

Yarıyıl veya yaz tatiline rastlayan aylarda yapılması esas olan, ancak ilgili programın veya işletme koşullarının uygun olmaması durumunda bu süreler dışında ve eğitim ve öğretimi aksatmamak şartıyla da yapılabilen, yapılan uygulamalı eğitimin karşılığında belirli bir AKTS Kredi karşılığı olan, aynı süreli ve haftalık üç günden az olmayacak şekilde toplamda 20 iş gününden az olamayan uygulamalı eğitimi ifade eder. Üniversitemizde uygulanan "Zorunlu Staj" ların dersin AKTS hesabına göre bir kısmı, yine dersin AKTS hesabına göre "Seçmeli Ders Stajı" ile AKTS hesabı olmamasına rağmen "İsteğe Bağlı Staj" lar (Ulusal Staj Programı, İkili Protokoller, vb. dahil) bu kapsama girmektedir.

Uygulamalı Ders

İlgili olduğu ders kapsamında ders programında belirlenen gün ve saatlerde yaptırılan, uygulamalı ders için belirlenen AKTS kredisi hesabına dahil edilip ayrıca bir AKTS kredisi belirlenmeyen, ilgili dersi veren öğretim elemanı veya elamanları tarafından yapılan eğitimlerdir. Bu kapsamda yapılan eğitimlerin herhangi bir SGK işlemi yapılmamaktadır.

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığının yapacağı stajla ilgili ne gibi bir görevi var?

Kural olarak staj bir eğitim faaliyetidir. Yapılan staj sonucunda (İsteğe Bağlı Stajlar hariç) öğrenciler ilgili ders için not almaktadır. Bu notlar da akademik hayatı ve başarıyı etkilemektedir. Bu nedenle stajın türü, yapılacağı yer ya da zamanı, staj sonunda alınacak başarı notu, dersin AKTS kredisi, stajın yapılıp yapılmayacağı, vb. konularında tüm yetki öğrencinin bölümündedir. Ancak staj yapan her öğrencimizin "İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası" ile gerekli hallerde "Genel Sağlık Sigortası" işlemleri ve ödemeleri Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Bu nedenle stajın türü ne olursa olsun sigorta işlemleri BYS üzerinden öğrencinin eğitim gördüğü Bölüm Staj Komisyonu onayından geçtikten sonra Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına yine BYS Staj Modülü üzerinden ulaştırılmakta ve SGK işlemleri yapılmaktadır.

Zorunlu staja tabi miyim?

Üniversitemiz bölümlerinin eğitim faaliyetleri birbirinden farklılık göstermekte ve pek çok bölüm öğrencilerini kendi belirlediği AKTS kredisi karşılığında zorunlu staja tabi tutmaktadır. Bu konu hakkında bölümünüzle iletişime geçebilirsiniz.

Zorunlu Stajımı nasıl yapacağım?

Kural olarak staj bir eğitim faaliyeti olduğu için zorunlu staja tabi öğrencilerin stajın ön hazırlığıyla ilgili tüm işlemlerini eğitim gördüğü bölümlerle ya da "Zorunlu Staj" a tabi tutulduğu dersin öğretim görevlisiyle görüşmesi gerekmektedir. İlgili iş ve işlemlerin sorunsuz olarak tamamlanmasının ardından BYS girişi yapılan staj başvuruları Bölüm Staj Komisyonu onayının ardından Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına yine BYS üzerinden gönderilmekte ve SGK girişleri yapılmaktadır.

Zorunlu Staj' a tabi değilim. Zorunlu Stajımı daha önceden tamamladım tekrar staj yapmak istiyorum bu mümkün müdür?

Zorunlu Staj olsun ya da olmasın Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin bütün staj faaliyetleri eğitim gördüğü Bölüm Staj Komisyonu onayına tabidir. Gerekli evrakların Bölüm Staj Komisyonu tarafından onaylanmasına müteakip Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına BYS üzerinden ulaştırılan tüm öğrencilerin SGK işlemleri yapılmaktadır.

Zorunlu Staj ya da Seçmeli Ders Stajı kapsamında ve Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun şekilde yapılan stajların herhangi bir süre kısıtlaması bulunmamaktadır.

İsteğe Bağlı Staj ların ise her bir öğrenci için yılda 20 iş gününü aşmayacak şekilde SGK primleri karşılanmaktadır. (**Not :** Ulusal Staj Programı kapsamında yapılan stajlarda herhangi bir süre kısıtlaması bulunmamaktadır)

İsteğe Bağlı Staj yapmak istiyorum, hangi yolu izlemeliyim?

İsteğe Bağlı Staj' ların kapsamı her ne olursa olsun Zorunlu Staj için uygulanan kurallara tabidir. İzlenmesi gereken yol aynıdır. Öğrencinin eğitim gördüğü Bölüm Staj Komisyonu onayı olmadığı müddetçe Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından herhangi bir SGK işlemi yapılamamaktadır. "İsteğe Bağlı Staj" lar her öğrenci için 20 iş gününü aşmayacak şekilde yapılabilmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Ulusal Staj Seferberliği kapsamında "Ulusal Staj Programına kabul aldım, bu stajımla ilgili ne yapmalıyım?

Ulusal Staj Programı kapsamında yapılan stajların statüsü "İsteğe Bağlı Staj" olarak geçmektedir. Herhangi bir AKTS kredi yükü bulunmamakta, stajın sonunda herhangi bir not alınmamaktadır. Staj yapılacak kurumların uygulamış olduğu çeşitli uygulamalar mevcut olmakla birlikte bu uygulamaları staj yapılacak kurumdan öğrenebilirsiniz.

Cumhurbaşkanlığı Staj Seferberliği kapsamında yapacağım stajımla ilgili staj yapacağım kurum Üniversiteye evrak gönderdi, bu durumda benim yapmam gereken herhangi bir işlem var mıdır?

Stajın hangi kapsamda yapılacağından bağımsız olarak SGK işlemleri için gerekli olan evrakların Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına öğrenim gördüğünüz bölüm tarafından onaylanıp gönderilmesi gerekmektedir. Staj yapacağınız kurumun Üniversitemize yazı göndermiş olması durumu değiştirmemektedir. Bu nedenle siz yine de bölümünüzle iletişim halinde olunuz.

Stajım kapsamında İş Kazası ve Meslek Hastalığı sigortam yapılmazsa ne olur?

Hiçbir öğrenci İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası olmadan çalıştırılmaz. Üniversitemiz öğrencilerinin yapacakları stajlar da bu kapsamdadır. Bu nedenle SGK işlemlerinizi tamamlanmadan staj başlangıcı yapılamamaktadır. Staj yapacağınız işyeri ya da kurum Sigortalı İşe Giriş Bildirgenizi görmeden sizin staja başlamanıza izin vermeyecektir.

Herhangi bir sebepten ötürü SGK işlemlerinizi tamamlanmadan staja başlamış olmanız durumundaysa, olası bir iş kazası ya da meslek hastalığında sosyal güvenceniz olmadığı için sağlık harcamalarınız SGK tarafından karşılanmaz ya da olası bir denetlenme durumunda bu durumun tespit edilmesi sonucunda hem işyeri hem siz hem de Karadeniz Teknik Üniversitesi SGK nezdinde çok ciddi yaptırımlarla karşı karşıya kalacaktır. Bu gibi durumlara karşılaşmamak adına gerekli iş ve işlemlerin zamanında ve eksiksiz yapılması gerekmektedir.

Staj iş günü ve haftalık yapılacak staj gün sayısı ne olmalıdır?

Toplam iş günü ve haftalık iş günü sürelerine staj koordinatörleri ve öğrenci birlikte karar verecek olmakla beraber, Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği gereğince haftalık staj yapılan gün süresi 3 iş gününden az olamaz, toplam staj iş günü sayısı ise 20 günden az olamaz.

İsteğe Bağlı Staj' larda da aynı kurallar geçerli olmakla birlikte toplam staj iş günü 20 günden fazla da olamaz. ("Ulusal Staj Programı" hariç)

Bir İsteğe Bağlı Staj çeşidi olan "Ulusal Staj Programı" kapsamında yapılan stajlarda iş günü kısıtlaması olmadığı için Stajın Kapsamı bölümüne mutlaka "Ulusal Staj" ibaresi yazılmalıdır. Aksi takdirde staj toplam iş günü üst limitten fazla olabileceği için SGK işlemlerinizi yapılmayacak, sizin adınıza süreç uzamış ve hatta staj yapamamak durumunda olunacaktır.

Sigorta başlangıç tarihinden önce evraklarımı teslim etmedim bu durumda sigortam yapılır mı?

Geçmişe dönük herhangi bir sigorta başlangıç işlemi yapılamamaktadır. Bu tür durumlarda en sağlıklı işlem olarak staja başlamamanız ve staj tarihlerinizi tekrar düzenleyerek BYS üzerinden işlemleri başlatmanız gerekmektedir. BYS üzerinden başvurunuz tamamladığınızda Staj Komisyonu başvurunuzu onayladığında Staj Başvuru formundaki tarihlere göre SGK Giriş işlemlerinizi yapılacaktır.

Staj yaptığım iş yeri sigortamın yapıldığına dair belge istemekte, bu belgeyi nereden temin edebilirim?

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına gerekli evrakları ulaştırması halinde, staj başlama tarihinizden en çok 10 gün en az 1 gün önce Sigortalı İşe Giriş Bildirgenizi E-Devlet üzerinden temin edebilirsiniz.

E-Devlet arama çubuğuna *4a İşe Giriş Çıkış Bildirgesi (Sosyal Güvenlik Kurumu) yazarak gireceğiniz uygulamadan barkodlu ve kişiye özel olan evrakınızı temin edebilirsiniz. Bu iki belgeden barkotlu belge olanı seçmeniz daha uygun olacaktır.

Dikkat! 4a Sigortalı Hizmet Dökümünden bu belgeyi temin edemezsiniz, çünkü staj kapsamında yapılan çalışmalar işçi statüsünde olmamaktadır.

E-Devlet'e girdim ancak İşe Giriş/İşten Ayrılış Bildirgeleri kısmında hala evrakımı göremiyorum?

Öncelikle staj başlama tarihinize 10 günden az bir süre kaldığına emin olunuz. Eminseniz "İşe Giriş/İşten Ayrılış Bildirgeleri" uygulamasına girdiğinize emin olunuz. *4a İşe Giriş Çıkış Bildirgesi (Sosyal Güvenlik Kurumu) linki üzerinden modüle erişim sağlayabilirsiniz. Sisteme halen erişim sağlayamıyorsanız telefonla değil bir de bilgisayardan denemeye çalışınız. Sistemsel yoğunluklar nedeniyle birtakım gecikmeler oluşmuş olabileceği için size en yakın Sosyal Güvenlik Merkezine giderek kurumun kayıtlarından evrakınızı temin edebilirsiniz.

Staj evraklarımı KTÜ BYS (Bilgi Yönetim Sistemi) Staj Modülüne yükledim. Ancak SGK İşe Giriş Bildirgem halen daha E-Devlet sisteminde ve Sosyal Güvenlik Merkezinin sisteminde görünmüyor. Ne yapmalıyım?

Bölümünüzle ya da dekanlığınızla iletişime geçip evraklarınızın BYS Staj modülü üzerinden Staj Komisyonu tarafından onaylanarak Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına sistem üzerinden ulaştırıldığından emin olunuz. Varsa evrak barkod numarasını öğreniniz. Sorunun ne olduğunu anlayabilmek için Bölüm Staj Komisyonu ve Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı Staj Bürosu ile iletişime geçmeniz yararlı olacaktır. Sorunun ne olduğu tespit edilip, buna göre çözüm üretilecektir.

Stajımı uzatmak istiyorum. Ne yapmalıyım?

Zorunlu Staj'ınızı ya da Seçmeli Ders Stajı'nızı yapmaktaysanız staj bitim tarihinizden en az 5 iş günü öncesine kadar Bölüm Staj Komisyonu onayıyla tekrardan BYS üzerinden **Talepler** sekmesi üzerinden tekrardan başvuru yapmanız gerekmektedir. Talebinizi oluştururken normal staj bitiş tarihinizin ne zaman olduğunu ve uzatmanız durumunda ne zaman biteceğini belirtmeniz gerekmektedir. "Ulusal Staj Programı" kapsamında yapılan stajlarda da aynı yol izlenecektir. İsteğe Bağlı Staj'larda ise stajınızda da aynı yol izlenecek fakat toplam iş günü süresi 20 günü geçmeyecek şekilde uzatılmasına izin verilecektir.

Staj toplam iş günü süremi yanlış hesapladım / resmî tatilleri de sayarak hesapladım. Bu durumu fark ettiğimde ne yapmalıyım?

Staj uzatma işleminde yapılan işlemlerin aynısı yapılacaktır. Bölümünüze vereceğiniz dilekçede staj uzatma talebinizin yanlış hesaplamadan kaynaklandığını belirtmeniz gerekmektedir. Eksik kalan Staj günlerinizi tamamlayabilmeniz için BYS üzerinden tekrardan talep oluşturmak ve Staj Komisyonuna onaylatmak suretiyle sistem üzerinden belirlenen süre içerisinde girişini sağlamanız gerekmektedir.

Stajımı iptal etmek istiyorum ne yapmalıyım?

Staja başlama tarihinizden en az **5 iş günü** öncesine kadar stajınızı iptal etmek istediğinizi BYS üzerinden sisteme girmeniz gerekmektedir. Staj başlangıç tarihinden sonra veya hiç bildirilmeyen staj iptallerinde, geriye dönük işlem yapılamayacağından, SGK ya yersiz işlem ve sigorta prim ödemesi yapılmak durumunda kalınacaktır. Bu durumda sorumluluk tamamen öğrencinin bağlı olduğu bölümün sorumluluğundadır. Gerekli görülmesi durumunda ilgili kişiye neden olunan kamu ve idari para cezaları (gecikmeye sebep olan kişiye) ceza yansıtılır.

Staj tarihimizi değiştirmek istiyorum ne yapmalıyım?

Staj başlama tarihinden sonra staj tarihi değiştirilmek istendiği durumlarda, geriye dönük işlem yapılamayacağı için, en uygun zamana Sigortalı İşten Çıkış işlemlerinizin yapılmasında yarar bulunmaktadır. Böyle bir durumla karşı karşıya kaldığınızda SGK ya yersiz işlem ve fazladan sigorta prim ödemesi yapılmak durumunda kalınacağından dolayı gerekli görülmesi halinde ilgili kişiye (gecikmeye sebep olan kişiye) ceza tahakkuk ettirilebilir.

Staja başlama tarihinden en az **5 iş günü** öncesine kadar BYS üzerinden yeni talep oluşturarak durumunuzu Bölüm Staj Komisyonuna bildirilmeniz durumunda ve Staj Komisyonu tarafından talebinizin onaylanması ve Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına sistem üzerinden gerekli süre içerisinde ulaştırılması halinde gerekli iptal işlemleri yapılabilecektir.

Staj yaptığım dönemde iş kazası geçirdim ne yapmalıyım?

İş kazası geçirmeniz durumunda Kısa Vadeli Sigorta Kolları Uygulama Tebliği hükümleri gereğince staj yaptığınız iş yerinin iş kazası bildirimini en geç 3 iş günü içerisinde SGK'ya bildirmesi gerekmektedir. Aksi durumunda staj yapılan iş yerine SGK tarafında idari para cezası yaptırım uygulanacaktır. Karadeniz Teknik Üniversitesinin İş Kazası hakkında herhangi bir bildirim yapma zorunluluğu olmayıp, sadece stajyer öğrencilerin sigorta primlerini ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır.

İş kazasının bildirimi ve bildirim süresi (Kısa Vadeli Sigorta Kolları Uygulama Tebliği Madde:7)

(I) İş kazası, 5510 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendinde sayılan sigortalılar ile Kanunun 5 inci maddesinin (a) ve (c) bendinde sayılan sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde işverenleri, Kanunun 5 inci maddesinin (b) ve (e) bentlerinde belirtilen sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde ise, eğitim veya staj gördükleri işyeri işverenleri tarafından kazanın olduğu yerdeki yetkili kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma en geç kazadan sonraki üç iş günü içinde, Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendinde sayılan sigortalının iş kazası geçirmesi halinde, işvereni tarafından kazanın olduğu ve ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelerdeki yerel kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma ise en geç kazadan sonraki üç iş günü içinde,

b) (b) bendi kapsamında olan sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde; bir ayı geçmemek şartıyla kendisi tarafından geçirdiği iş kazasına ilişkin rahatsızlığının bildirimine engel olmadığı günden sonraki üç iş günü içinde, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği Ek-7'de yer alan iş kazası ve meslek hastalığı bildirdesini vermekle yükümlü olanlar e-Sigorta ile Kuruma bildirir veya doğrudan ya da posta yoluyla da ilgili üniteye gönderebilir. Adi posta veya kargo ile yapılan bildirimlerde Kurum kayıtlarına intikal tarihi, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile yapılan bildirimlerde de postaya verilmiş tarihi esas alınır. Bildirim için tanınan sürede resmi tatil günlerine rastlayan günler üç iş günü hesabında dikkate alınmaz.

(II) Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki sigortalıların bildirim yapmaya engel durumlarını hekim raporu ile veya mücbir sebep olayını belgelemeleri şarttır.

(III) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde, belirtilen sürelerde işverence bildirim yapılmaması durumunda, bildirim Kuruma yapıldığı tarihe kadar sigortalıya ödenecek geçici iş göremezlik ödeneği Kurumca işverenden tahsil edilir.

(IV) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların, işverenin kontrolü dışındaki yerlerde iş kazası geçirmeleri halinde, iş kazası ile ilgili bilgi alınmasına engel olacak durumlarda, iş kazasının öğrenildiği tarihten itibaren bildirim süresi üç iş günüdür.

(V) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olanların iş kazası geçirmeleri ve bu maddenin birinci fıkrası (b) bendinde belirtilen sürede bildirilmemesi halinde, bildirim tarihine kadar geçen süre için yapılacak geçici iş göremezlik ödeneği ödenmez. Bildirim tarihinden sonraki sürelerle ait geçici iş göremezlik ödeneği ödenir.

Staj yaptığım dönemde hastanede muayene olamıyorum. Ne yapmam gerekiyor?

Üniversitemiz staj yapan öğrencilerimizin İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortasını yapma yükümlüsüdür. Yapılan bu sigorta sağlık güvencesini kapsamamaktadır.

Aileniz üzerinden sağlık güvenceniz varsa, Üniversitenin yapmış olduğu İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortasının buna herhangi bir olumsuz etkisi yoktur. Bu nedenle muayene olmanızda herhangi bir engel bulunmamaktadır. Size en yakın Sosyal Güvenlik Merkezine giderek sorununuzu çözüme kavuşturabilirsiniz.

Aileniz üzerinden sağlık güvenceniz yok ise, İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortasının yanı sıra bir de staj süreniz boyunca Genel Sağlık Sigortanız Üniversite tarafından karşılanmaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken durum, staj işgünü sürenizin bir ayda 30 günü tamamlaması gerektirir.

Örneğin;

Ay içerisinde toplam 22 iş günü staj yapan öğrencinin o ay içerisinde 22 günlük Genel Sağlık Sigortası primi Üniversite tarafından karşılanmaktadır. 30 güne tamamlamak için kalan 8 günlük primin öğrenci tarafından karşılanması gerekmektedir.

Staj yaptığım dönemde yeşil kartım iptal oldu nasıl aktif ettirebilirim?

Karadeniz Teknik Üniversitesi stajınız kapsamında İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası işlemlerini yürütmektedir. Söz konusu sigortanın yeşil kartınıza hiçbir etkisi bulunmamaktadır. Yeşil kartınızın iptal olmasını gerektirecek bir durum olmamakla birlikte sorununuzun çözümünü için size en yakın Sosyal Güvenlik Merkezine başvuru yapmanızı öneriyoruz.

Stajımı yaptığım dönemde mezun durumunda olmalıyım. Bu durumda staj sigortam karşılanır mı?

5510 sayılı Kanun üniversitede aktif öğrenci olup staj yapacak öğrencilerin sigortalarının yapılması görevini üniversitelere vermiş olup, staj öncesinde veya sırasında mezun olan, okulla ilişkisi kesilen öğrencilerin sigortaları yapılamayacaktır. Bu tür durumlarda Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına bildirim yapılmaması durumunda oluşacak kamu zararı öğrencinin bölümünün sorumluluğunda olup, oluşacak cezai işlem ilgili kişilere rücu ettirilir.

Staj süresi boyunca üniversitenin SGK'ya her öğrenci için ödediği prim miktarı nedir?

Karadeniz Teknik Üniversitesi 01.01.2024 tarihi itibarıyla her bir öğrenci için Brüt Asgari ücretin (20.002,50TL) %1'i oranında İş Kazası ve Meslek hastalığı sigortası (Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi) ve Sağlık Provizyon Belgesi (SPAS) üzerinden sorgulaması yapılan duruma göre gerekli durumlarda %5 oranında Genel Sağlık Sigortası primi ödemektedir. Bu miktar 22 günlük staj yapan bir öğrencimiz için sadece İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası yapılacaksa 146,68 TL, ayrıca Sağlık Provizyon belgesindeki durumuna göre Genel Sağlık Sigortası yapılacaksa da ayrıca 733,42 TL daha yatırılması gerekir.

SGK İşe Giriş Belgem yapılmadan staj yapabilir miyim?

Hayır. Bu belge olmadan staja başlamanız mümkün olmamaktadır.

Staj Süresince Zorunlu Olan "İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası" Primlerimi kim ödeyecek?

Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinin 12. Maddesinin 9. Fıkrasına göre 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca işletmede mesleki eğitim gören öğrenciler hakkında İş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası uygulanır. Bu öğrencilerden bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

Bu fıkra kapsamında ödenecek primler 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yükseköğretim kurumları tarafından karşılanır. 3308 sayılı Kanunun 25. Maddesine göre aday çırak, çırak ve öğrencinin eğitimi sırasında işyerinin kusuru halinde meydana gelecek iş kazaları ve meslek hastalıklarından ise öğrencinin staj yaptığı işveren sorumludur.

Başvuru yaparken mezun değildim. Ancak, şu an mezun oldum ya da teklif edilen staj döneminde mezun olacağım. Yine de staj yapabilir miyim?

Staj için gerekli olan iş kazası ve meslek hastalığı sigortası öğrencinin bağlı olduğu **yükseköğretim kurumu** tarafından yaptırılmaktadır. Mezun olan öğrencilerin okulları ile ilişkisi kesildiğinden staj yapma imkânı bulunmamaktadır. Staj sırasında öğrenciliğin devam etmesi gerekmektedir.

Staj sürem sonunda tarafıma ücret ödemesi yapılacak mı?

Ulusal Staj Seferberliği Programı kapsamında staj yapan stajyerlere, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25 inci maddesi gereğince staj bitiminden sonra staj yapılan iş günü bazında, hafta sonları dahil (resmî bayram ve tatiller hariç) ücret ödemesi yapılacaktır.

Stajyer öğrenci ücretleri, staj yaptıkları Yükseköğretim kurumunun bütçesinden staj bitimini müteakip en geç 10 iş günü içerisinde ödenmesi gerekmektedir.

Zorunlu staja ilişkin hususlar 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile düzenleniyor. 3308 sayılı kanun, 2011 yılına kadar sadece meslek lisesi öğrencilerini kapsamaktaydı. Fakat 2011 yılında çıkarılan 6111 sayılı torba kanunla "mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumları" da 3308 sayılı kanun kapsamına alındı. Bu yasa kapsamına alınmak, zorunlu staja tabi öğrenciye birtakım yasal haklar sağlarken, okul ve işyerlerine de yükümlülükler getirmektedir.

Örneğin; Daha önce sigorta yaptıрма ve ücret ödeme zorunluluğu bulunmayan üniversite öğrencileri, 25 Şubat 2011 tarihinden sonra meslek lisesi öğrencilerine sağlanan haklara kavuşarak Mesleki ve teknik eğitim veren liseler ile yükseköğretim kurumlarının öğrencilerinin zorunlu stajları sırasında sigorta primlerinin okullarınca karşılanması sağlanmıştır.

Kanun, bu amaçla her yıl lise öğrencileri için Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine, yükseköğretim kurumlarındaki öğrenciler için de bağlı oldukları üniversitelerin bütçesine ödenek konulmasını öngörmektedir.

Üniversitelerdeki tüm stajlar 3308 sayılı kanun kapsamına girmemektedir. Her şeyden önce, ilgili yüksekokul veya fakültenin statüsünde zorunlu staj olduğunun belirtilmesi koşulu aranmaktadır. Zorunlu olmadan staj yapan öğrencilere ücret ödenmesi veya sigorta yaptırılması gerekmiyor. Fakat üniversite, zorunlu olmasa bile staja yönlendirmiş olduğu öğrencisi için sigorta primi ödemek zorunda.

Asgari ücreti aşmayan stajyer öğrenci ücretinden gelir ve damga vergisi alınmamaktadır. Asgari ücretin üzerinde ödeme varsa aşan kısmı üzerinden vergi kesintisi yapılması gerekmektedir. Zorunlu staja tabi olmayan öğrencilere yapılan ödemeden ise asgari ücretin altında olsa bile vergi kesintisi yapılması gerekmektedir. Aylık 2500 TL ödenmişse bunun yüzde 15'i olan 375 TL gelir vergisi ve binde 7.59'u oranında 18,97 TL damga vergisi kesintisi yapılmak zorundadır.

Staj sürem boyunca tarafıma ödenen sigorta primleri emekliliğime sayılıyor mu?

Hayır. Staj yapan öğrenciler için sadece iş kazası ve meslek hastalığı ile Genel Sağlık Sigortası primleri yatırılmaktadır. Bunlara sosyal güvenlik mevzuatında kısa vadeli sigorta kollarına tabi prim ödemesi denilmektedir. Staj yapılırken ödenen bu sigortaların emekliliğe etkisi bulunmamaktadır.

Staj yeri bulamadım, başvuru yaptığım bazı işyerleri staj yapmama izin vermedi, ne yapmam gerekiyor?

Yasaya göre, 10 ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler çalıştırdıkları personel sayısının yüzde 5'inden az olmamak üzere staj yaptırmak zorunda. Öğrenci sayısının tespitinde kesirler tam sayıya tamamlanır. Örneğin 10 işçisi olan bir işveren 1 öğrenciye, 100 işçisi olan işveren ise en az 5 öğrenciye staj yaptırmak zorundadır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından mesleki eğitim kapsamına alınan ancak işletmeler tarafından staj yaptırılmayan öğrenciler için staj yaptırılmaları gereken her öğrenci için staj kapsamında meslek eğitimi yaptırılacağı süre boyunca 01.01.2024 tarihi itibarıyla her ay net asgari ücretin 1/3'ü oranında (5667,37 TL) ceza ödemesi gerekmektedir.

Personel sayısı 20'den fazla olan işletmelerin ise net asgari ücretin 2/3'ü oranında (11.334,74 TL) ceza ödemeleri söz konusu olmaktadır.

Örneğin 10 öğrenciye staj yaptırılması gereken 20'den fazla personeli olan bir işyerinin ayda 113.347,40 TL para cezasını Milli Eğitim Bakanlığının saymanlık hesabına yatırması gerekmektedir.

Yabancı uyruklu öğrenciyim, staj sigorta primimi kim yatıracak?

Kendi imkânlarıyla ülkemizde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler, Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dâhilinde burslu olarak yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler dışında kalan öğrencilerimiz Üniversitemiz tarafından her dönem başında ders kayıtlarını yaptırılmalarını takiben Sosyal Güvenlik Kurumu sisteminde kayıt yaptırmış olduğu dönem ayları için borçlandırılır. Öğrencimizin bu prim giderlerini ödemesi ile Genel Sağlık Sigortalılığı hakkı başlar.

Bunun ile birlikte 3. ve 4. madde de belirtilen statüde yer alan öğrencilerimizin ağır tedavi gerektiren sağlık sorunlarının Genel Sağlık Sigortasının başladığı tarihten önceki bir döneme ait olması durumunda tedavi giderleri hiçbir kurum tarafından karşılanmamaktadır.

Kendi İmkânlarıyla Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanan ülkelerde sağlık yardımlarından faydalanma hakkı bulunan yabancı uyruklu öğrencilerin sözleşme kapsamında sağlık yardımlarından faydalandırılması söz konusu olduğundan bu öğrencilerin 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında **SGK 'ya bildirim yapılmayacaktır.**

Yabancı uyruklu öğrencilerin ülkemizde buldukları sırada sağlık yardımlarından faydalanabilmeleri için sözleşme imzalanan ülkelerde bağlı buldukları sigorta kurumu tarafından **'sağlık yardım hakkı belgesi (formüler)'**nin bir örneğinin Türkiye'de ikametgâhlarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/ sosyal güvenlik merkezine bir örneğinin de üniversitemize teslim edilmesi gerekmektedir.

(5510 sayılı kanun 60 madde Ek fıkra: 13/2/2011-6111/34 md.)

4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yükseköğrenim gören **yabancı uyruklu öğrenciler**, yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürelerle sınırlı olarak birinci fıkranın (d) bendindeki ve 52 nci maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden kendilerince genel sağlık sigortası primi ödenmek suretiyle genel sağlık sigortalısı olurlar.

Ancak bunlardan kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dâhilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler genel sağlık sigortalısı sayılmaz ve bunların sağlık giderleri 2547 sayılı Kanununun 46 ncı ve 47 nci maddeleri çerçevesinde üniversitelerin bütçelerine konulacak ödenekten karşılanır.

Yükseköğretimde uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinin 13 maddesinin 8. Fıkrasına göre;

Staj yapan öğrenciler hakkında 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır. Bu öğrencilerden bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu fıkra kapsamında ödenecek primler 5510 sayılı Kanununun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca **yükseköğretim kurumları** tarafından karşılanır.

Her iki maddeden de anlaşılacağı üzere Stajyer öğrencilerin GSS primlerinin bağlı oldukları yükseköğretim kurumları tarafından karşılanması gerektiği ve bu hususta Türk ve yabancı uyruklu öğrenciler arasında herhangi bir ayırım olmadığı anlaşılmaktadır.

5901 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 İnci Maddesine göre Türk vatandaşlığından çıkma İzni Alarak Vatandaşlıktan Çıkanlar İle Çifte Vatandaşlık hakkı bulunanlar;

5901 sayılı Kanununun 28 inci maddesine göre çıkma izni ile Türk vatandaşlığından çıkanlar ile ülkemiz vatandaşlığı ile birlikte başka bir ülkenin de vatandaşlığına haiz olan (çift vatandaşlığı bulunan) ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yabancı uyruklu öğrenci statüsünde yükseköğrenim görenlerin veya anne ya da babaları üzerinden bakmakla yükümlü olunan kişi sayılmaları durumunda bu öğrencilerin Kanununun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında **SGK'ya bildirim yapılmayacaktır.**

Ancak anne ya da babaları üzerinden bakmakla yükümlü olunan kişi sayımları durumunda bu öğrencilerin 'Ailesinden Bakmakla Yükümlü Olunan (Müstahaklık)' durum belgesi getirmesi gerekmektedir.

Not; Özel sağlık sigortası bulunan yabancı uyruklu öğrencilerin de Genel Sağlık Sigortası kapsamında bildirimini yapılması ve bu öğrencilerin de prim ödemeleri zorunludur. Bu nedenle ayrıca özel sağlık sigortası yaptırımlarına gerek bulunmamaktadır.

Stajyer öğrencilerin ücret ve çalışma koşulları nelerdir?

Aktif iş hayatına girmeden önce, kazanılan akademik bilgilerin çalışma hayatında deneme imkânı sunan staj, iş hayatına yeni başlayan öğrenciler için atılan ilk adım olarak tanımlanır. Her yıl meslek yüksekokulları veya Üniversitelerden birçok öğrenci öğrenim süresi boyunca kazanmış olduğu akademik bilgileri test etmek ve mesleği hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla zorunlu staj kapsamında işletmelere başvuruda bulunmaktadır.

Stajyer çalıştırmak 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 18 inci maddesinde yer alan hüküm gereği 10 ve üzeri personel çalıştıran her işletme için zorunludur. İşletmeler her yıl ihtiyaçları doğrultusunda istihdam ettiği personel sayısının **%5**'inden az olmamak üzere stajyer alımını gerçekleştirir.

Hesaplama yapılırken çalıştırılacak stajyer sayısının tespiti için çıkan sonuç tam sayıya tamamlanarak yapılır.

10 ve daha fazla öğrenci için beceri eğitimi, staj ve tamamlayıcı eğitim yaptıracak işletmelerin bu amaçla bir eğitim birimi kurmalı ve bu kurum için usta öğretici istihdam etmesi gerekmektedir.

İşletmelerde stajyer olarak çalışan kişilerin SGK primleri bağlı bulunduğu eğitim kurumlarınınca yatırılmaktadır. Bu alanda işletmelerde herhangi bir sorumluluk bulunmamaktadır. Fakat iş kazası ve meslek hastalığı durumunda işletmelerin diğer çalışanlarında olduğu gibi SGK ' ya bildirim yapma sorumlulukları bulunmaktadır.

Stajyer öğrencilerin stajyer öğrenci olarak kabul edilmesi için bağlı bulunduğu eğitim kurumları ile işletmeler arasında imzalanan sözleşme kapsamında çalıştırılmaları esastır. Sözleşme kapsamında yapılan çalışmalar stajyerlik kapsamında değerlendirilemez.

Stajyerler çalışma koşulları ve mesai saatleri diğer çalışanlardan farklı olarak 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda belirtilmiştir. Stajyerlerin çalışma koşulları Staj yapacağı alana ve stajın türüne göre farklılık gösterir.

Okul tarafından zorunlu staja tabi tutulan stajyer öğrencilerin çalışma süreleri diğer çalışanlardan farklı olarak Lise öğrencileri için **haftada 3 gün**, Üniversite öğrencileri için ise **haftada 6 gün ve 45 saati** aşmayacak şekilde olmalıdır.

Stajyerler istedikleri durumda işverenin onayı doğrultusunda fazla mesai yapabilirler. Yapılan fazla mesailerin ücretleri işveren tarafından stajyere ödemesi yapılmalıdır. Stajyerler kendi istekleri dışında fazla mesai yapması konusunda zorlanamaz. Sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde staj yapacak 18 yaşından küçük personeller 4857 sayılı iş kanununun 73. Maddesi gereğince saat 22:00'den sonra çalıştırılmazlar.

İşverenin tıpkı diğer çalışanlarında olduğu gibi stajyer çalışanına da eşit davranma konusunda yükümlülüğü bulunmaktadır. Stajyer çalışanlara, tıpkı diğer çalışanlarda olduğu gibi din, dil, ırk, cinsiyet ve siyasi düşünce sebeplerinden ötürü ayrımcılık yapılamaz.

İşveren istihdam edeceği stajyer için iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini almakla yükümlüdür. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği kanunu gereğince stajyerlerde dahil tüm çalışanlarına eğitim vermekle yükümlüdür.

3308 sayılı mesleki eğitim kanununda belirlendiği üzere staj yapan personele en az net asgari ücretin **%30'u** kadar ödeme yapılması zorunludur. Mühendislik stajlarında bu oran **%35**'tir.

Stajyerlere net asgari ücret tutarına kadar yapılan tüm ödemeler gelir vergisi ve damga vergisinden muaf tutulmaktadır.

20'den az çalışanı olan işyerlerinde ise staj yapan personellere asgari ücretin net tutarının **en az %20** oranında ödeme yapılmalıdır.

Stajyerlerin maaş hesaplaması, staj yapılan dönem için geçerli olan aylık net asgari ücret baz alınarak yapılmaktadır. Ayrıca net asgari ücret baz alınmaktadır. Buna göre iş yerlerinde;

"Stajyer Maaşı = Net Asgari Ücret x %30" formülü ile hesaplanabilir.

Bu ücret, bir stajyere ödenebilecek minimum tutardır. İşletmeler arzu ederlerse stajyere hesaplanan bu tutarın üzerinde bir ücret de verebilirler.

01.01.2024 tarihi itibarıyla Brüt Asgari Ücret 20.002,50 ₺, Net Asgari Ücret 17.002,12 ₺ olduğundan;
Yeni Stajyer Öğrenci Maaşı = 17.002,12 * 0,30 = 5.100,64 ₺

Yasal Stajyer öğrenci maaşı olarak bilinen bu ücret çırak ve aday çırakları da kapsamaktadır.

Mühendislik fakültesi öğrencileri için 2024 stajyer maaşı = 17.002,12 * 0,35 = 5.950,74 ₺
Kalfalık yeterliliği kazanan mesleki eğitim kurumlarının son sınıf öğrencileri için ise stajyer maaşı = 17.002,12 * 0,50 = 8.501,06 ₺ 'dir. Kısaca özetlemek gerekirse 2024 yılı stajyer ücretleri şöyledir:

2024 YILI STAJYER ÖĞRENCİ ÜCRETLERİ

Tür	Yasal Oran	Net Ücret
Stajyer Ücreti	%30	5100,64
Çırak ve Aday Çırak Ücretleri	%30	5100,64
Kalfa Ücreti	%50	8501,06
Mesleki Eğitim 12. Sınıf Öğrencisi Staj Ücreti	%50	8501,06
Mühendislik Fakültesi Öğrencisi Staj Ücreti	%35	5950,74

Tüm tutarlar minimumdur. İşletme olarak stajyerlere daha yüksek ücretler verilebilir. Ayrıca stajyerler için işletmeler ayrıca yemek ücreti vermeleri de mümkündür.

Stajyer Öğrenci Maaşlarına Verilecek Desteği Ne Kadardır?

Stajyer maaşlarına işletmede çalışan personel sayısına göre devlet desteği yapılmaktadır. Çalışan personel sayısı, devletin ödeyeceği desteğe belirleyici etken olmaktadır. 25 Aralık 2021 tarihinde yayımlanan 7346 sayılı Kanun ile yapılan düzenlemeler ışığında stajyer maaşı devlet katkısı şu şekilde belirlenmiştir.

- ✓ Eğer işletmede çalışan personel sayısı 20 kişiden az ise stajyer maaşının **2/3'ü** kadar devlet desteği yapılır.
- ✓ Eğer işletmede çalışan personel sayısı 20 kişi ve üzerinde ise stajyer maaşının **1/3'ü** kadar devlet desteği ödemesi işletmelere yapılmaktadır.

Mesleki eğitim merkezi öğrencilerine ödenecek tutarın tamamına devlet desteği uygulanır. Diğer eğitim kurumlarında öğrenim gören veya işletmelerde staj yapacak öğrencilere verilecek destek miktarı söz konusu iş yerlerinde çalışan kişi sayısına göre değişmektedir.

2024 YILI STAJYER ÖĞRENCİ ÇALIŞTIRAN İŞLETMELERE YAPILACAK DEVLET DESTEĞİ TUTARI

İşletmenin Stajyerler Hariç Çalışan Sayısı	Yasal Oran (Stajyer maaşı)	Net Ücret
20 kişiden az ise ödenecek Devlet Desteği	2/3	3400,43
20 kişiden fazla ise ödenecek Devlet Desteği	1/3	1700,21

Meslek Lisesi Öğrencilerine Staj Ücreti Ödenir mi?

Devlet, işsizlik fonu kapsamında mesleki eğitime destek verir. Bunun için işletmelere stajyer almaları konusunda çeşitli teşvikler sağlanır. 2024 yılı için belirlenen staj ücreti 5.100,64 ₺'dir. 12. sınıfta olan meslek lisesi öğrencileri için ise bu tutar 8.501,06 ₺'dir.

Zorunlu Stajyer Öğrenci Maaşı Ne kadardır?

Bazı mesleki eğitim merkezlerinde yükseköğretim kurumları, öğrencilerin mezun olması için stajlarını tamamlamalarını zorunlu kılmıştır. Zorunlu staj dönemi için işletmelerde istihdam edilen stajyerlere net asgari ücret tutarının yüzde 30'u tutarında ücret ödenmelidir. Buna göre işletmeler için zorunlu stajyer maaşı 5.100,64 ₺'dir. Meslek lisesi ve meslek yüksekokulu öğrencilerine şart koşulan zorunlu stajlarda stajyerin sigorta primleri yine okulları tarafından karşılanmaktadır.

Gönüllü (İsteğe Bağlı) Stajyer Öğrenci Maaşı Ne kadardır?

Gönüllü staj, öğrencilerin deneyim kazanmak ve mesleki gelişimlerini pekiştirmek adına yaptıkları çalışmalardır. Öğrenciler bireysel olarak başvuruda bulunarak kabul aldığı kurum ve kuruluşlarda gönüllü olarak stajlarını yapabilirler. Gönüllü staj yapan kişi, diğer çalışanlardan farksızdır. Dolayısıyla gönüllü stajyer maaşı, en az asgari ücret tutarında olmalıdır. İsteğe bağlı stajyer öğrencilerin sigorta primleri yine bağlı oldukları yükseköğretim kurumları tarafından karşılanmak zorundadır.

Stajyer Öğrencilere Maaş vermek zorunlu mu?

Staj zorunluluğu olmayan ve gönüllü olarak staj yapan öğrenciler için devlet katkısı ödemeleri yapılmamaktadır. Bu öğrencilere yapılacak olan staj ödemelerinden işletmeler sorumludur. Karadeniz Teknik Üniversitesi staj yapan öğrencilere herhangi bir ücret ödemesi yapmamaktadır. Stajyer öğrenciler 3 grupta incelenebilir:

- ✓ Stajı okul tarafından zorunlu tutulan
- ✓ Staj yapması okulu tarafından uygun görülen
- ✓ İsteğe bağlı staj yapan

Çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak mesleki eğitime ilişkin esasları düzenleyen [3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25. maddesi](#) gereğince staj türü ne olursa olsun bütün stajyer öğrencilere staj yaptıkları dönem boyunca maaş ödenmesi zorunlu tutulmuştur.

Stajyer Öğrencilere hangi SGK koduyla işlem yapılmaktadır?

Staj yapacak kişinin staj yapacağı yerde çalışmaya başlamadan önce mutlaka sigorta girişinin yapılması gerekmektedir.

İş başı yaptırılmadan önce öğrencinin sigorta girişi yapılmalıdır. Stajyerlerin sigortalı işe giriş bildirgesinde "**07-Çırak**" veya "**19-Stajyer**" kodları kullanılmaktadır.

Stajyer Öğrencilerin Çalışma Süreleri

Stajyerlerin çalışma koşulları, mesai saatleri ve yasal hakları 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile düzenlenmiştir. Burada staj konusu alan ve staj türü belirleyici unsur olmaktadır.

- ✓ Zorunlu staja tabi tutulan lise öğrencilerinin çalışma süresi haftada 3 günü aşmayacak şekilde planlanmalıdır.
- ✓ Aynı kapsamda faaliyet gösteren üniversite öğrencileri ise haftada 6 gün ve 45 saati aşmayacak şekilde zorunlu stajlarını tamamlayabilir.

Zorunlu Stajyerlikle Gönüllü (İsteğe Bağlı) Stajyerlik arasındaki fark nedir?

- ✓ Zorunlu stajda SGK işe giriş bildirgesi okul tarafından stajyer sigortalılık kodu ile gönüllü stajda SGK işe giriş bildirgesi işveren tarafından tüm Sigorta kollarına tabi sigortalılık kodu ile yapılır, normal çalışanlar gibi işlem yapılır.
- ✓ Zorunlu stajda stajyere ödenen ücretten hiçbir yasal kesinti yapılmaz, gönüllü stajyerin almış olduğu ücret tüm yasal kesintilere tabidir.
- ✓ Zorunlu stajda emeklilik primi ödenmediğinden staj dönemi sigorta başlangıç tarihi kabul edilmez, prim gün sayısı dikkate alınmaz. Gönüllü stajda prim ödemeleri yapıldığında ödenen prim gün sayıları emeklilik hesaplamasında dikkate alınır.
- ✓ Zorunlu stajda 3308 Sayılı kanun kapsamına girmeyen ve de mesleki eğitim görmeyen bir öğrenciye ücret ödeme zorunluluğu yoktur, gönüllü stajda normal çalışan olarak görüldüğünden en az asgari ücret ödemesi yapılması gerekir.
- ✓ Zorunlu stajyerler, sadece Kısa Vadeli Sigorta Kolları kapsamında sigortalanırlar. Kısa vadeli sigorta kolları ise İş Kazası ve Meslek Hastalıkları, Hastalık ve Analık durumlarını kapsamaktadır. Gönüllü stajyerler, normal bir çalışan gibi sigorta girişi yapıldığı için Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi – Uzun Vadeli Sigorta Kolları Primi – Genel Sağlık Sigortası primi gibi tüm sigorta kollarına dâhildir.

Stajyer öğrencilere Ücret Ödeme Zorunluluğu var mıdır?

Zorunlu stajyer olan üniversite öğrencilerine ücret ödenme zorunluluğu bulunmamaktadır.

İşyerinin ücret ödemeyi tercih etmesi durumunda ise stajyerin alacağı ücretten Gelir Vergisi ve Damga Vergisi kesilmesi gerekir. Bu durum sadece teknik eğitim veren yükseköğretim kurumları için farklılık gösterir.

Bu okullarda öğrenim gören kişilere staj yapması halinde, yirmi ve üzeri personeli olan işyerleri tarafından en az aylık net asgari ücretin %30'u, yirmi kişiden az personeli olan işyerleri ise en az aylık net asgari ücretin %15' i kadar ücreti ödemekle yükümlüdür ve bu kişiler için vergi kesintisi yapılmamaktadır. Fakat belirlenen ücretlerin asgari ücretin %30'unu aşması durumunda aşan kısımlar vergiye tabi olacaktır.

Stajyerlerin İşten Ayrılması Durumunda Çıkışının SGK' ya Bildirimi nasıl olmalıdır?

Stajyer öğrencilerin İşten Ayrılış Bildirgesi düzenlenirken, işten çıkış kodu genellikle,

- ✓ 05-Belirli İş Sözleşmesinin Sona Ermesi
- ✓ 18-İşin Sona Ermesi
- ✓ 22-Diğer Nedenler olmak üzere üç farklı kod kullanılmaktadır. Sözleşmenin, stajın ve işin niteliğine göre en uygun çıkış kodu seçilmesi gerektiğinden, özellikle staj bitimi ve sona ermesi ile ilgili özellikle bir başlık içeren bir kod numarası bulunmadığından genel olarak 22-Diğer Nedenler kodu kullanılmaktadır.

İş ve Sosyal Güvenlik Yönünde Stajyer Öğrencilerin Durumu?

6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu Madde 2'de belirttiği gibi, bu kanun kapsamına çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın dâhil edilmiştir. Aynı kanunun 6. Maddesi 4. Bendinde belirtildiği üzere Stajyer ve Çıraklar, İş sağlığı ve güvenliği kapsamını belirleyen çalışan sayısını etkilememektedir.

" (4) (Ek: 10/9/2014-6552/16 Md.) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak görevlendirme süresinin belirlenmesinde 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamındaki öğrenci statüsünde olan çırak ve stajyerler, çalışan sayısının toplamına dâhil edilmez."

Burada bahsedilen stajyer zorunlu stajyerler için geçerlidir, gönüllü olarak stajyerler normal çalışan statüsünde değerlendirilecektir.